

Hva skal miljøsaneringsbeskrivelsen inneholde?

- Hvem kartleggingen er utført av
- Dato for kartleggingen
- Byggeår og tidligere bruk hvis dette er kjent
- Resultat av representative materialprøver og analyser
- Forekomsten og mengden av farlig avfall fordelt på type
- Plassering av farlig avfall i byggverket, angitt med bilde eller tegning der det kan være tvil
- Hvordan farlig avfall gjennom merking, skilting eller andre tiltak er identifisert
- Hvordan det farlige avfallet er planlagt fjernet
- Hvor det farlige avfallet er planlagt levert og deklarerert, se folderen: Hvordan deklarerer farlig avfall i bygg- og anleggsprosjekter
- Alle funn av farlig avfall sammenstilt i en tabell

Det er nå innført krav om godkjenning for ansvarsrett både for miljøkartlegging og miljøsanering. Virksomheter som ønsker å drive med disse aktivitetene anbefales å søke sentral godkjenning, som vil gjelde for hele landet. Det stilles krav til foretakets system og at personell har relevant praksis og utdanning.

Noen utvalgte komponenter som kan inneholde helse- og miljøfarlige stoffer – Hva ser man etter?

- EE-avfall – alt det går strøm gjennom (PCB, tungmetaller, og bromerte flammehemmere)
- Oljeforurensninger, oljesøl i forbindelse med verkstedsvirksomhet, heiser, fyringsanlegg og oljetanker
- Cellegummi, rørisolasjon og skumplast (bromerte flammehemmere)
- Impregnert treverk, jernbanesviller og terrasser (CCA og kreosot)
- Rørisolasjon, avtrekkskanaler og eternitplater (asbest)
- Forurenset tegl/betong og murpuss (PCB og tungmetaller)
- Pipeløp (PAH, tungmetaller og dioksiner)
- Maling og fugemasse (PCB, tungmetaller, klorparafiner, ftalater med mer)
- Kjølemidler og skumisolasjon i kjøleanlegg, leddporter, kasserte fjernvarmerør og hvitevarer (KFK, HKFK)
- Vinyltapet, PVC-gulvlist, gulv og takbelegg (ftalater og tungmetaller)
- Vinduer (PCB og klorparafiner)
- Beslag og soilrør (bly o.a.)
- Alunskifer og/eller svartskifer (radon)

Dette er ikke en uttømmende liste, men kun noen av de vanligste komponentene som kan inneholde helse- og miljøfarlige stoffer på byggeplass!

Kilde: NGI

Les mer i folder: Hvordan sortere/håndtere farlig avfall i eksisterende bygg- og anleggsprosjekter.

Byggenæringens Landsforening

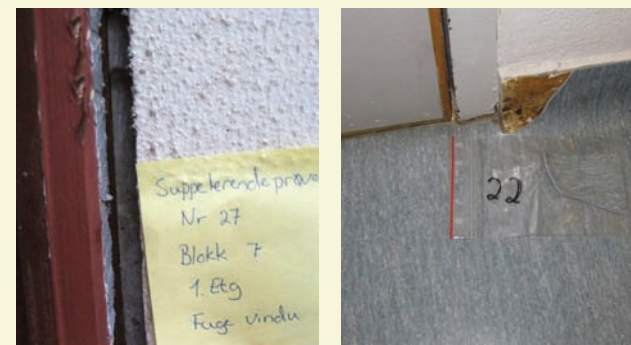
Folderiserien består av • Farlig avfall i bygg- og anleggsprosjekter • Hvordan kartlegge farlig avfall ved tiltak i eksisterende bygg og anlegg • Hvordan sortere/håndtere farlig avfall i eksisterende bygg- og anleggsprosjekter • Hvordan deklarerer farlig avfall i bygg- og anleggsprosjekter • Elektrisk og elektronisk avfall i bygg- og anleggsprosjekter • Forurenset grunn

Prøvetaking gjøres der det er nødvendig! Miljøkartleggeren må ta et representativt antall prøver!

Bilder er levert av Rambøll Norge AS, WEEE Recycling AS, Dokken AS, NFFA og KLF • Utgitt november 2010

Hvordan KARTLEGGE FARLIG AVFALL ved tiltak i eksisterende bygg og anlegg

Sandwichplate med PUR (KFK, HKFK), isolasjon med cellegummi (BFH), fugemasse forurenset med PCB og gulvbelegg med ftalater (DEHP).

Byggverk skal prosjekteres, oppføres, driftes og rives og avfall håndteres på en måte som medfører minst mulig belastning på naturressurser og det ytre miljø.

En folderserie utarbeidet av Nasjonal handlingsplan for bygg- og anleggsavfall (NHP) som er delfinansiert av Byggemiljø, NFFA, BNL og RIF.

Hvorfor miljøkartlegging og miljøsanering?

- Det har blitt brukt og brukes mange kjemiske stoffer som er skadelig for mennesker og miljø i bygg- og anlegg.
- Ved rive- og rehabiliteringsarbeider skal derfor bygningsdeler, installasjoner, inventar og lignende som det er mistanke om vil utgjøre farlig avfall, kartlegges.
- Det er viktig at alt helse- og miljøskadelig avfall påvises før rive- og rehabiliteringsarbeidene starter.

Av hvem?

- Miljøkartlegging og sanering skal utføres av firmaer som har sentral godkjenning ved Statens bygnings- tekniske etat, eller godkjenning fra kommunen iht. plan- og bygningsloven.

Olje, asbest og isolasjon (KFK, HKFK)

Lovverk

- Farlig avfall er beskrevet i Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 - Bestemmelsene i dette kapitlet har til formål å sikre at farlig avfall tas hånd om på en slik måte at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr, eller fare for dette, og å bidra til et hensiktsmessig og forsvarlig system for håndtering av farlig avfall.
- Byggavfall er beskrevet i Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift - TEK) fra 01.07.2010. Avfall er omtalt i kapittel 9. Ytre miljø:

Forurensning i grunnen

Ved forurensning i grunnen skal forurensningsforskriftens kap. 2 følges (§9-3).

Avfall

Avfallsmengder over byggverkets livsløp skal begrenses til et minimum (§ 9-5).

Avfallsplan

Det er krav om avfallsplan for bygg eller tilbygg større enn 300 m², riving eller ombygging større enn 100 m² og oppføring eller riving av anlegg som genererer mer enn 10 tonn avfall (§ 9-6).

Miljøsanering og miljøsaneringsbeskrivelse

Det er krav om miljøsanering ved alle rive- og rehabiliteringsprosjekter, og det er krav om miljøsaneringsbeskrivelse ved vesentlig endring, vesentlig reparasjon eller riving av bygning dersom tiltaket berører del av bygning som overskrider 100 m², samt ved endring eller riving av konstruksjoner og anlegg dersom tiltaket genererer over 10 tonn avfall (§ 9-6 og § 9-7).

Kildesortering

Det er krav om minimum 60 % kildesortering av avfallet på byggeplass (§ 9-8).

Sluttrapport

Det er krav om innsending av sluttrapport der det kreves avfallsplan eller miljøsaneringsbeskrivelse (SAK §8-1 og TEK §9-6, 9-7 og 9-9).

RIF har utarbeidet et forslag til en standard miljøkartleggingsrapport!

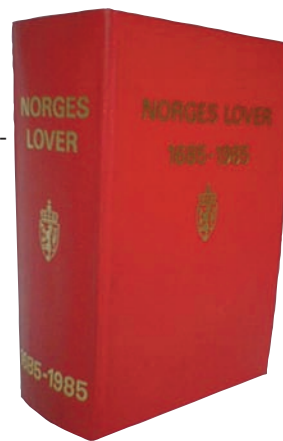

Foto: Hjaltnes Consult

Hva kan være konsekvenser av dårlig miljøkartlegging og sanering?

- Asbest oppdages etter at rivearbeidene er startet og fibre allerede er spredd og inhalert.
- Farlig avfall forbrennes ved anlegg uten tilstrekkelig rensing.
- Farlige tungmetaller, radioaktive forbindelser eller dioksiner spres til miljøet.
- Forurenset betong blir brukt som fyllmasse og miljøgiftene kan komme inn i naturens kretsløp – og i maten vår – via avrenning.
- Helse- og miljøskadelige stoffer kan forekomme i gjenbruksmaterialer.

Hvilke krav stilles til miljøsaneringsbeskrivelsen?

- Miljøsaneringsbeskrivelse skal utarbeides ved riving eller rehabilitering av anlegg eller konstruksjon.
- Kravet om miljøsaneringsbeskrivelse er uavhengig av om tiltaket krever søknad og tillatelse etter plan- og bygningsloven for eksempel ved enkelte innvendige rehabiliteringsarbeider.
- Miljøsaneringsbeskrivelsen skal foreligge før anbudsinnhenting.
- Sluttrapport skal sendes inn ved ferdigstillelse.

Miljøsaneringsbeskrivelsen skal være tilgjengelig ved tilsyn/kontroll sammen med avfallsplanen for alle rive- eller rehabiliteringsprosjekter (SAK §5-5).

Ansvarlig søker skal i henhold til SAK § 12-2 påse at det blir utarbeidet avfallsplan, miljøsaneringsbeskrivelse, sluttrapport for avfallshåndtering og innhentet dokumentasjon for faktisk disponering av avfall.